

„Krytyczne myślenie [...] prowadzi do intelektualnej niezależności, pozwala na zgłębianie i rozwiązywanie problemów, na odrzucanie fałszywych sądów, na kwestionowanie uznanych autorytetów i tradycji.”

Głos Pedagogiczny

Krytyczne myślenie w działaniach na rzecz przyrody

Opieramy się na faktach

Analizując stan środowiska, planując działania na rzecz przyrody, opierajcie się na faktach i rzeczywistej sytuacji. Często spotykamy się z opiniami, które przyjmujemy za fakt, np. nikt nie interesuje się segregacją odpadów w szkole. Zanim zaczniecie działać w tym kierunku, zbadajcie czy to prawdziwy stan sytuacji. Być może zainteresowanie segregacją jest duże, a brakuje tylko pojemników na odpady. W takim wypadku kampania informacyjna jest mniej potrzebna i warto skupić się na znalezieniu środków na zakup dodatkowych pojemników. Zapraszamy Was do quiz'u w języku angielskim: [How well can you tell factual from opinion statements?](#). Czy odróżnicie fakt od opinii?

Sprawdzamy liczby

Czytając informacje na temat stanu środowiska, np. emitowanych zanieczyszczeń lub zaoszczędzonych ton drewna, możecie spotkać się z różnymi danymi i liczbami, mającymi na celu Was zszokować lub uspokoić. Macie moc ich sprawdzenia. Porównajcie liczby podane przez różne instytucje i sprawdźcie czy naprawdę zaoszczędzonych ton drewna jest tyle, ile deklaruje czytana przez Was informacja, a opisywane zanieczyszczenie ma faktycznie taką skalę. Krytyczne myślenie to również umiejętność sprawdzania czytanych danych. Możecie przećwiczyć tę zdolność realizując to [zadanie](#).

Wiemy co może wprowadzić w błąd

Realizując projekt, wdrażając działania na rzecz przyrody, edukując społeczność szkolną i lokalną, opierajcie się na sprawdzonych informacjach. Nie dajcie się zdezorientować. Zapoznajcie się z różnymi rodzajami informacji, wprowadzającymi w błąd wykorzystując tę [infografikę](#).

Rozpoznajemy fake news'y

Realizując projekt młodzieżowy, bądźcie uważni na to z jakich źródeł korzystacie. Artykuły publikowane w Internecie, blogi, wpisy na mediach społecznościowych, mogą być źródłem prawdziwych i nieprawdziwych informacji. W umiejętności ich rozróżniania pomoże Wam [infografika](#).

Greenwashing – dbamy o to by działanie naprawdę miało sens

Greenwashing to według [definicji](#) „działanie mające zachęcić do kupowania jakichś produktów, polegające na niezgodnym z prawdą przekonywaniu, że produkty te wytworzono zgodnie z zasadami ochrony środowiska”. Unikajcie promowania lub realizacji działań, które mogą być ekościemą. Greenwashingiem jest, np. wprowadzanie w błąd konsumentów, przez niektóre firmy odzieżowe informujące, że produkcja ich ubrań jest odpowiedzialna [środowiskowo](#) i/lub przyjazna dla klimatu. Jednocześnie firmy te ukrywają pełne koszty środowiskowe swojej produkcji. Zamiast promowania konsumpcji, zastanówcie się jak w projektach młodzieżowych możecie zachęcić do ograniczania kupowania kolejnych rzeczy.

Jak wykorzystacie umiejętność krytycznego myślenia planując i realizując działania na rzecz przyrody?

W działaniach na rzecz środowiska przyrodniczego należy zadbać o jakość

- 7 Webinarium [Krytyczne myślenie w ochronie środowiska](#)
- 7 Przeczytaj artykuł [Krytyczne myślenie a ochrona środowiska – na co uważać, dbając o naszą planetę?](#)

Nasze pomysły

.....
.....
.....

Przykładowe działania w szkole

W ramach projektu zaplanowaliśmy nasadzenia na terenie szkoły. Kierując się krytycznym myśleniem sprawdzimy, które rodzime gatunki roślin możemy posadzić, aby mogły stanowić schronienie lub pożywienie dla lokalnej fauny. Zrezygnujemy z roślin obcego pochodzenia.

Nasze pomysły

.....
.....
.....

Moje działania

.....
.....
.....

Działania indywidualne

Przygotowując się do opracowania tematu w projekcie młodzieżowym, przeczytam i przeanalizuję minimum dwa artykuły. Do analizy prawdziwości przeczytanych informacji wykorzystam infografikę [Smartfon](#).

Nasze działanie

.....
.....
.....

Trzy rzeczy, o które zadbamy przy kolejnym projekcie młodzieżowym, kierując się krytycznym myśleniem:

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....